

2. å legge fram forslag for nasjonalforsamlingene om gjennomføring av traktaten om Organisasjonen for nordisk økonomisk samarbeid i så god tid at forslaget kan sluttbehandles i nasjonalforsamlingene i løpet av vårsesjonen 1970 og derpå å deponere ratifikasjonsdokumentene omgående.

3. å slutføre forhandlingene om samarbeid på atomenergiens område så snart som mulig slik at dette kan etableres som ledd i det utvidede økonomiske samarbeid.

Hvad tidsfaktoren angår fremhævede udvalget udtrykkeligt, at man havde „mottatt statsministrenes melding om at der er enighet mellom statsministrene om at embetsmannsutvalget instrueres om å ferdiggjøre Nordøk-traktatutkastet senest den 7. mars 1970 og at regjeringene har til hensikt, i begynnelsen av april 1970, å legge fram forslag for nasjonalforsamlingene om ratifikasjon av traktaten“.

I omtalen af Organisationskomiteens forslag vedrørende Nordisk Råds stilling i Nordek-samarbeidet ville udvalget „sterkt understreke organisasjonskomiteens oppfatning at Nordisk Råd bør gis en slik stilling at det kan spille en sentral rolle innen Nordøk-samarbeidet og derigjennom bidra til å gi dette en bred samfunnsmessig forankring.“

Med hensyn til kapitlerne 15 og 16 om undervisning, forskning og den fri kultursektor accepterede udvalget, at disse forbliver i Nordek-traktaten, indtil der inden 1. januar 1972 kan vedtages en særlig kulturtraktat (se side 57 f.).

Atomsamarbeidet var ikke nævnt i rekommandationsforslaget, men udvalgsindstillingen anbefalede, at forhandlingerne slutføres så snart som muligt, således at dette vigtige samarbejde også bliver etablert som led af det utvidede økonomiske samarbejde.

Det andet rekommandationsforslag henstillede til alle fem regeringer at optage drøftelser om, når og på hvilken måte Island kan delta i det utvidede nordiske økonomiske samarbejde.

Bratteli som udvalgets talsmand.

Det samlede råd førte en kort forhandling om indstillingen fra udvalget, hvis talsmand var Trygve Bratteli, Norge. Med henvisning til de mange år, rådet hadde arbeidet med

denne sag, var det, uttalte han, „med tilfredshet og en viss følelse av lettelse at vi nå kan registrere å være kommet så langt at det er alle muligheter for å kunne få det traktatmessige grunnlag for det arbeid som deretter vil komme når det gjelder gjennomføringen av et utvidet nordisk samarbeid og en tollunion.“

Hvad tidsplanen angår, lagde Bratteli vægt på, at den byggede på statsministrenes eget forslag. Atomsamarbeidet var ikke medtaget i nogen rekommandation, men Bratteli betegnet det som „en meget viktig ting“, at udvalget [gennem betænkningen] opfordrede rådet til at udtale sig om at fortsætte udredningen om dette spørgsmål. Han tilføjede: „Jeg vil for min del si at jeg legger stor vekt på at også forhandlingene om atomsamarbeidet blir slutført, og at også et samarbeid på dette meget viktige område blir et integrert ledd i hele det økonomiske samarbeid som nå er under utvikling . . .“

Nordisk Råds placering i Nordek-samarbeidet kommenteredes af Bratteli med henvisning til, „at ikke minst i de to siste år har det vært åpenbart at Nordisk Råd og dets organer har været en vital drivkraft i hele det nordiske samarbeid. Når en nå skal legge grunnlaget for å føre dette arbeid videre; er det et realpolitisk behov for å få Nordisk Råd på en hensiktsmessig måte knyttet til hele Nordekoppellet, slik at denne positive impuls fra Nordisk Råd fremdeles kan gjøre seg gjeldende under det videre arbeid med gjennomføringen av et utvidet økonomisk samarbeid.“

I udvalget hadde Nordisk Råds placering været debatteret, og der var fra visse regeringskredse givet uttrykk for tilbøjelighet til at reducere rådets innflydelse. Med uttrykkelig henvisning til denne diskussion pointerede udvalgets talsmand, at det af Organisationskomiteen fremlagte forslag, som udvalget hadde tilsluttet sig, „i virkeligheten er et meget moderat forslag. Det er et minimumsforslag, og jeg ville gjerne at det skulle være ganske klart også her i rådets plenums møte, at etter min vurdering må den tilråding utvalget gir på dette punkt, tas bokstavelig. Det er vår oppfatning at såpass som det er foreslått av organisasjonskomiteen, bør Nordisk Råd funksjonelt bygges inn i Nordekkonstruksjonen, på en slik måte at det kan være med og øve sin innflytelse.“